

Програма

по 2.1. Филология

Тюркски, монголски езици (Стилистика на съвременния турски език)

за конкурсен изпит за кандидат-докторанти

1. Теоретични основи на съвременната стилистика. Съвременна функционална стилистика.
2. Наследството на реториката. Реторическата аргументация. Силни и слаби аргументи.
3. Стилът като майсторство, стилът като избор и стилът като отклонение от нормата.
4. Фоностилистика и фоника. Фонетична метафора, етимологизиране, курсивиране на текста, звукова доминанта.
5. Проблеми на граматическата стилистика. Стилистична роля на морфологичните варианти.
6. Лексикална стилистика. Семантична характеристика на думата. Видове значения. Стилистично маркирана лексика.
7. Стилистични функции на фразеологията. Фразеологията в литературните и нелитературни жанрове.
8. Тропи - теоретични подходи при дефинирането и класификацията на тропите.
9. Фигури (лексико-граматически и синтактични).
10. Стилистични възможности на словореда.
11. Стилистика на текста.
12. Хумор, ирония, пародия.
13. Функционални стилове в съвременния турски език. Сфери на употреба и езикова характеристика на различните стилове.
14. Специфики на разговорния стил.
15. Книжни стилове: научен стил, административно-делови стил.

16. Особенности на публицистичния стил. Жанрове в печатните и електронните медии.
17. Художествен стил.
18. Стилистика на поетичния текст.
19. Стилистична стратификация на турската лексика. Типове стилистично маркирана лексика: специализирана лексика/термини, професионализми, архаизми, емпрунтизми, неологизми, поетизми; диалектизми, жаргонизми, вулгаризми, табу, евфемизми, дисфемизми, чуждици и фразеологизми.
20. Мястото и стилистична функция на заетата от арабски и персийски език лексика в съвременния турски език.

Литература:

- Балли, Ш. (2001) Французская стилистика. Москва.
- Войнова, К. (2024) Жанрови и стилистични особености на онлайн медиите. УИ „Св. Климент Охридски“.
- Димчев, К. (1966). Стилистични варианти на сложните съчинени изречения. София.
- Добрева, Ел., Ив. Савова. (2001). Текстолингвистика. Ш., 2001.
- Ефтимова, А. (2024). Медиен език и стил: Теория и съвременни практики. София.
- Маровска, В. (1998) Стилистика на българския език. Пловдив.
- Попова 1994: Попова, В. Българската стилистика до 50-те години на ХХ век. С., 1994.
- Сивилова, Я. (2017). На какъв език говорят извънземните. – Българска реч, том: XXIII, брой: 2, с. 72–81.
- Сивилова, Я. (2019). Как е времето горе? Върху ролята на формулите в езика на медиите. – Българистични четения – Сега, 2019, издателство: JATEPress, с. 201–211.
- Станева, Христина. (2001). Стилистика на българския книжовен език. Велико Търново: Абагар.
- Тодоров, Цв. (2000). Семиотика, реторика, стилистика. София: СЕма – Р. Ш.
- Янакиев, М. (2023). Стилистиката и езиковото обучение. София.
- Ammon, U. (1989). Status and Function of Languages and Language Varieties, Walter de Gruyter, 1989.
- Attenborough, F. (2014) Jokes, pranks, blondes and banter: recontextualising sexism in the British print press, Journal of Gender Studies, 23(2): 137-154.
- Canım, S. (2022). Çeviri Eğitiminde Eğitim Materyali Olarak Biçem Kılavuzu Kullanımı. – International Journal of Languages' Education and Teaching, Volume 10, Issue 4, 2022, 231–241.
- Coşkun, M. (2010). Üslup Çalışmaları Üzerine. – Nesrin İnşası: Düzyazıda Dil, Üslup ve Türler (Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları V). İstanbul: Turkuaz, 72–83.

- Coupland, N. (2007). *Style: Language Variation and Identity*, Cambridge University Press, 2007.
- Çalışkan, A. (2014). Üslûpbilime Kültürel Bir Yaklaşım Doğru. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, 33(1), 41-54. <https://doi.org/10.7822/omuefd.214865>
- Hamawand, Z. (2023). *English Stylistics: A Cognitive Grammar Approach*. Palgrave Macmillan.
- İnce, A. T. (2011). Yazınsal Çeviride Biçem Aktarımı Sorunu. – *Folklor/Edebiyat*, 17(66), 105-120.
- Jeffries, L. & Dan McIntyre. 2025. *Stylistics*, 2nd edn. Cambridge University Press.
- Karahanci, İ. (2016). Üslup Belirleme Girişimlerine Dil Verileri Üzerinden Yaklaşmak. – *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research*. Vol. 9, Issue 45.
- Önal, M. (2008). Edebi Dil ve Üslup. – *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*. Sayı 36. 23–47. Erzurum.
- Tutaş, N. (2010). *Style and the Creative Use of Language in Advertisements*. *Ankara Üniversitesi Dil Ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 50(2), 283-300.
- Uzun, M. (2022). Bir Üslup Belirleyicisi Olarak Yükleme Eksilteli Cümleler. *Karadeniz Araştırmaları*, Volume 19, Issue 75, 2022, 953–964.

Периодични издания:

- Годишник на Софийския университет (Факултет по класически и нови филологии)
списание “Philologia / Филология“
списание „Съпоставително езикознание“
списание „Чуждоезиково обучение“
списание “Linguarum Universe”